

УПРАВЛІННЯ ЗНАННЯМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

*С.М. Ілляшенко, д.е.н., професор, Сумський державний університет;
д-р хабілітований, професор, Вища економіко-гуманітарна школа (Польща)
Ю.С. Шипуліна, к.е.н., доцент, Сумський державний університет;
Н.С. Ілляшенко, к.е.н., доцент, Сумський державний університет*

Сучасна економіка характеризується зростанням ролі знань, які стають основним засобом і предметом суспільного виробництва. Ефективне управління знаннями забезпечує формування конкурентних переваг національних економік і окремих підприємств, як їх елементів. В цих умовах актуалізується проблема формування механізмів управління знаннями господарюючих суб'єктів різних рівнів. Враховуючи викладене, метою дослідження є розроблення засад організаційно-економічного механізму управління знаннями на підприємстві.

Системний аналіз літературних джерел і практики дозволив авторам запропонувати схему управління знаннями на підприємстві (рис. 1.)

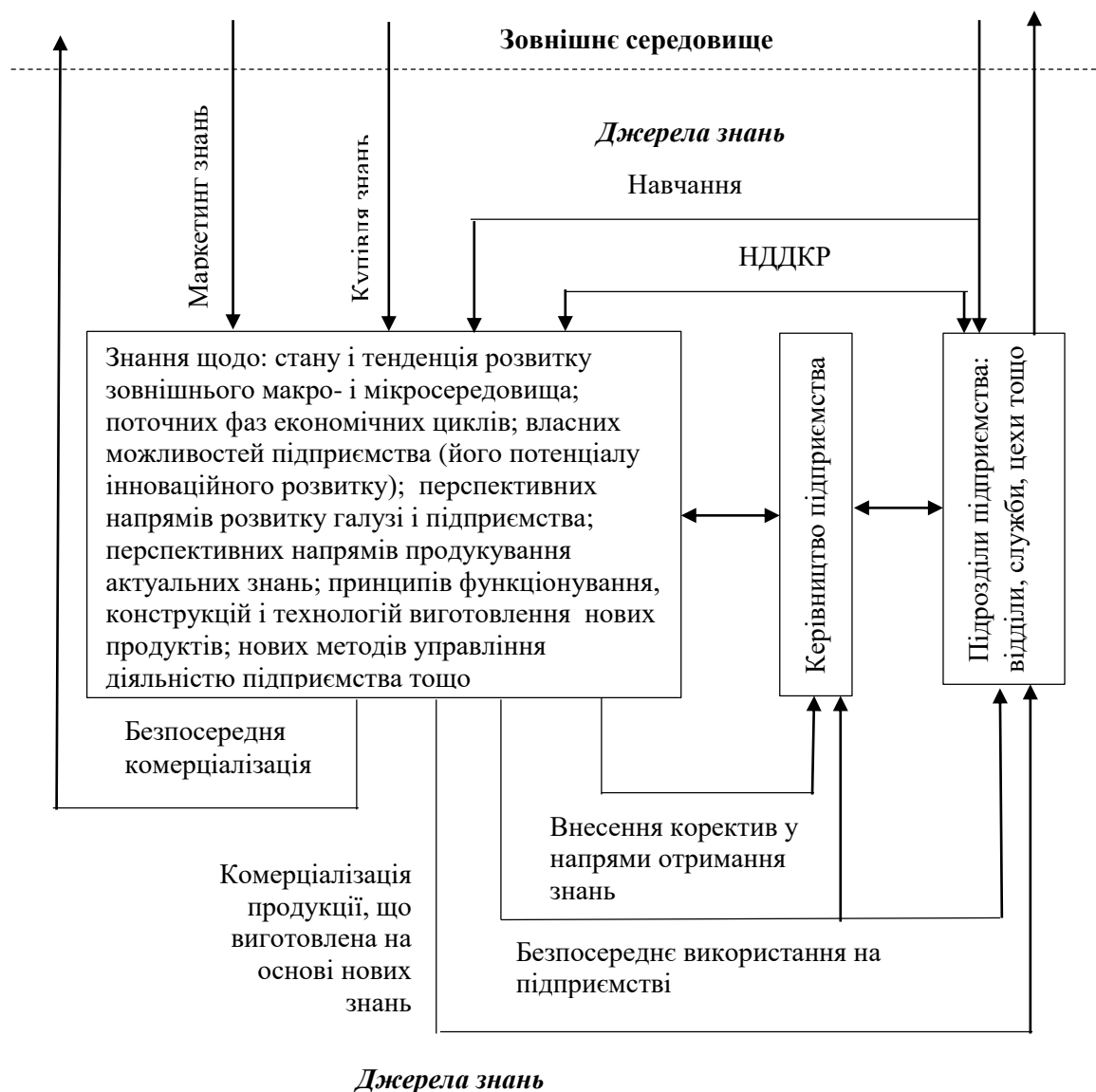

Рис.1. Концептуальна схема управління знаннями на підприємстві

Запропонована схема може бути покладена в основу формування засад організаційно-економічного механізму управління знаннями на підприємстві. Авторами, спираючись на результати попередніх досліджень [1, 2], визначено комплекс завдань, які потребують розв'язання у процесі формування зазначеного механізму. Вони пов'язані з методичним наповненням цього механізму і потребують розроблення:

- методичного підходу до визначення пріоритетних напрямів продукування актуальних знань;
- методичного підходу до вибору джерел і механізмів отримання знань відповідно до обраних напрямів;
- методичного підходу до визначення пріоритетних напрямів використання знань підприємства.

Вирішення перших двох завдань потребує ув'язування в єдиний комплекс: маркетингових прогнозів тенденцій зміни споживчого попиту на фактичних чи потенційних ринках підприємства; експертних оцінок тенденцій розвитку науки і техніки у галузі підприємства; оцінок потенціалу інноваційного розвитку аналізованого підприємства і тенденцій його розвитку [3]. Їх результати складуть інформаційну базу аналізу відповідності внутрішніх можливостей розвитку підприємства (його потенціалу) зовнішнім. Забезпечення відповідності потребує генерування нових актуальних знань, які будуть покладено в основу нової продукції, технологій її виготовлення, нових методів управління виробництвом і збутом тощо.

Вирішення третього завдання потребує стратегічного аналізу альтернативних варіантів використання знань, який передбачає використання комплексу критеріїв: фінансова вартість; термін окупності; стратегічна вартість; задоволення інтересів економічних контрагентів та контактних аудиторій; ризик; мотивація власників, менеджерів, персоналу і т.п.

Узагальнюючи викладене можна зазначити, що запропонована авторами схема може бути покладена в основу формування засад організаційно-економічного механізму управління знаннями на підприємстві. Авторами виділені основні завдання формування його методично-інструментального забезпечення, а також запропоновано концептуальні підходи до їх розв'язання.

Подальші дослідження повинні бути спрямованими на вирішення виділених комплексів завдань.

1. Ілляшенко С.М. Управління знаннями в системі інноваційного розвитку організації / С.М. Ілляшенко, Ю.С. Шипуліна, Н.С. Ілляшенко, А.О. Комарницька // Маркетинг і менеджмент інновацій. - 2017. - № 1. - С. 231-241.

2. Ілляшенко С.М. Інноваційний розвиток: маркетинг і менеджмент знань: монографія / С.М. Ілляшенко. – Суми: ТОВ «Діса плюс», 2016. – 192 с.

3. Ілляшенко С. М. Концептуальні засади маркетингового прогнозування стратегічних напрямів науково-технологічного інноваційного розвитку України на основі експертних оцінок / С. М. Ілляшенко // Вісник національного університету "Львівська політехніка". Проблеми економіки та управління. – 2010. № 668. - С. 68-74.

Ілляшенко С.М. Управління знаннями на підприємстві / С.М. Ілляшенко, Ю.С. Шипуліна, Н.С. Ілляшенко // Матеріали VII Міжнародної науково–практичної конференції «Актуальні проблеми теорії та практики менеджменту» (Одеський національний політехнічний університет, м.Одеса, 28 травня 2018). - Одеса: ОНПУ, 2018 – С. 226-227.